

Musica Antiqua Nova

Beleidsplan 2013-2016

Inleiding.

In 1987 ging een aantal liefhebbers van klassieke muziek naar de notaris om een stichting op te richten die zich met name zou richten op het doen uitvoeren van oude muziek in authentieke, historisch geïnformeerde uitvoeringen. En zo bestaat de toen opgerichte stichting 'Stichting Podium voor oude en nieuwe kamermuziek' met als werknaam Musica Antiqua Nova in 2012 25 jaar.

Uitgangspunten.

Sindsdien zijn er meer dan 250 concerten gegeven, waarvan het overgrote deel in de stad, maar ook een klein deel in de provincie. Inmiddels bekende en soms zelfs beroemde kunstenaars zijn hun loopbaan als het ware bij MAN begonnen en komen er nog steeds graag.

Het huidige bestuur is vastbesloten om de stichting ook de komende 25 jaar te laten voortbestaan. Niet uit overwegingen van nostalgie of omdat ze er nu eenmaal is, maar vanuit de volle overtuiging dat MAN een belangrijke bijdrage kan leveren aan het culturele klimaat in de stad Groningen en omgeving en daardoor kan helpen bij het realiseren van de ambitie om tot de top-5 van cultuursteden in dit land te gaan behoren.

Hieronder zal worden ingegaan op die bijdrage van MAN.

De opzet van dit beleidsplan volgt in grote lijnen die van de Kadernota Cultuurbeleid van de gemeente, Ruimte voor vernieuwing, Vernieuwing voor ruimte. Dat betekent o.a. dat nader zal worden ingegaan op de rol van de stichting in de z.g. culturele keten en op de uitgangspunten van de nota. Het zal echter duidelijk zijn dat niet alle schakels van de genoemde keten bij een podiumorganisatie evenveel aandacht kunnen krijgen. Ook de genoemde uitgangspunten zijn vanuit de taak die MAN zich heeft gesteld, niet alle van gelijk gewicht. Dat betekent geenszins dat de stichting die uitgangspunten niet zou delen. Integendeel. Het bestuur ziet ook niet op tegen het verder invullen van het z.g. cultureel ondernemerschap omdat het van mening is dat dit uitgangspunt in belangrijke mate kan bijdragen aan de inbedding van culturele activiteiten (welke dan ook) in de samenleving waarvoor ze bedoeld zijn.

Culturele keten.

In de Kadernota is sprake van de z.g. culturele keten, waarin educatie, productie en presentatie zoveel mogelijk aan elkaar zijn gekoppeld en op elkaar zijn afgestemd. Dat is, zo meent het bestuur, een uitstekend uitgangspunt voor het cultuurbeleid.

Een organisatie met doelstellingen zoals die van MAN die zich vrijwel volledig richt op het terrein van de presentatie, kan aan de culturele keten maar ten dele invulling geven. Voor talentontwikkeling kan MAN een podium bieden. De stichting zal de pogingen om scholieren en studenten bij haar concerten te blijven betrekken intensiveren. De samenwerking in het opzetten van producties met de Oosterpoort en het NNO zoals bijvoorbeeld het Schubertfestival 2012 wordt voortgezet.

Kwaliteit en authenticiteit.

MAN is zoals gezegd al 25 jaar actief op het terrein van de oude en – in mindere mate – de nieuwe kamermuziek. Kwaliteit en authenticiteit hebben bij de programmering van deze muziek altijd hoog in het vaandel gestaan. Dat blijkt onder meer uit de vele kunstenaars die bij MAN zijn opgetreden aan het begin van hun loopbaan en die later nationaal en internationaal zijn 'doorgebroken', zoals dat in het huidige jargon heet. Emma Kirkby, Ronald Brautigam en Kristian Bezuidenhout zijn voorbeelden daarvan. Sommige van hen zijn voor de stichting thans niet meer te betalen, anderen blijven graag tegen een relatief bescheiden honorering komen.

Ook de 'godfather' van de authentieke uitvoeringspraktijk, Gustav Leonhardt, heeft regelmatig bij ons opgetreden en doet dat nog steeds. Het is derhalve niet overdreven te stellen dat kwaliteit en authenticiteit bij MAN in goede handen zijn.

Omdat al te veel herhaling echter de dood in de pot is voor verdere ontwikkeling, probeert de stichting steeds nieuw talent, uit binnen- en buitenland, te presenteren. Immers de onbekende talenten van vandaag zijn (mogelijk) de top uitvoerenden van morgen. Tegen deze achtergrond zal het ook geen verbazing wekken dat de stichting zich goed kan vinden in het oordeel van het Fonds voor de Podiumkusten, bij het toekennen van een jaarlijkse subsidie van € 5.000 (tot en met 31 december 2013) waarin gezegd wordt:

'De plannen van Stichting Podium Oude en Nieuwe Kamermuziek Groningen (Musica Antiqua Nova) voor de programmering van 10 concerten per jaar, getuigen van een goed programmeringsprofiel. Er is sprake van een heldere artistieke ambitie die tot uiting komt in de programmering. Het betreft een kwalitatief hoogstaand en artistiek interessant programma met authentiek uitgevoerde kamermuziek. Daardoor onderscheidt het podium zich goed van het overige aanbod en neemt het een eigen plek in binnen de regionale culturele infrastructuur.'

Over kwaliteit en authenticiteit dus geen zorgen.

Vergroten van het cultuurbereik.

Voor een organisatie als MAN is het niet zo eenvoudig de betrokkenheid van de burgers bij de kunst te stimuleren. Een aantrekkelijke programmering lijkt het belangrijkste instrument in deze. Niettemin probeert MAN ook via publiciteit de mensen naar haar concerten te 'lokken'. Zo is er jarenlang een intensieve postercampagne gevoerd, waarbij talrijke vrijwilligers waren betrokken. Uit onderzoek is helaas gebleken dat deze vorm van publiciteit tegenwoordig een vrijwel te verwaarlozen effect heeft op het aantal bezoekers.

Daarom zijn we overgeschakeld op het verzenden van attentieberichten (e-mails) voorafgaand aan elk concert. Recent hebben wij deze attentieberichten nog verbeterd door gebruik te maken van een opvallende en aantrekkelijke layout.

Nagegaan zal worden hoe dit werkt. In de afgelopen periode heeft MAN ook veel aandacht besteed aan het uitbreiden van haar adressenbestand, o.a. door de uitwisseling van gegevens met bevriende podia. Echter, overwegingen van privacy lijken de verdere uitvoering van dit proces te belemmeren.

Ondanks haar statutaire beperkingen levert de stichting niettemin, naar onze mening, een belangrijke bijdrage aan het vergroten van het cultuurbereik in de stad. Een belangrijke vaardigheid van opeenvolgende programmeringcommissies is, zoals al gezegd, het traceren van jong talent enerzijds en het vasthouden van gerijpte kunstenaars anderzijds. Dat heeft ertoe geleid dat (inter)nationaal bekende uitvoerenden onder wie, naast de reeds genoemden, Anner Bijlsma, Daniel Sepec, Johannette Zomer en vele anderen, niet alleen bij MAN zijn opgetreden, maar dat nog steeds doen. Vanwege de jarenlang onderhouden band, gebeurt dat tegen een honorarium dat een fractie is van datgene wat deze mensen elders vragen. Zo gezien werken de door MAN georganiseerde concerten drem-pelverlagend voor het aantrekken van topkunstenaars in de stad.

Tenslotte nemen wij ons voor om te gaan samenwerken met de universiteit en hogescholen bijvoorbeeld door het aanbieden van arrangementen die studenten en congresbezoekers de gelegenheid bieden de concerten bij te wonen. Een verdere intensivering van de samenwerking met het NNO en de Oosterpoort ligt in de rede daar de presentatie van klassieke muziek onder de noemer van authentiek versus gangbaar door het publiek gewaardeerd wordt.

Met Stichting Orgelland is een samenwerking aangegaan om alle orgel- en clavecimbelwerken van Sweelinck te doen uitvoeren in de diverse kerken op het Groninger platteland en in de stad.

Uitgangspunten.

De gemeente Groningen is door de jaren heen de belangrijkste subsidieverstrekker voor onze stichting geweest en het zou derhalve merkwaardig zijn indien MAN niet zou proberen zo veel mogelijk te voldoen aan de

uitgangspunten van het cultuurbeleid in deze stad, zoals die in de Kadernota worden geschetst. Dat gebeurt niet alleen met het oog op continuering van de financiële bijdrage, maar ook omdat de gemeente nu eenmaal het beste op de hoogte is van de culturele behoeften van haar burgers. Toch valt het realiseren van die uitgangspunten voor een kleine, niche-organisatie als MAN niet altijd mee.

Cultureel ondernemerschap.

De stichting heeft in de afgelopen jaren al het nodige gedaan om de inkomsten uit andere bronnen dan subsidies te vergroten. Diverse activiteiten, waarvan een aantal reeds is genoemd zijn ondernomen. Thans is de aandacht vooral gericht op het ontwikkelen van een vriendenvereniging. Inmiddels is er een klein aantal mensen dat jaarlijks een behoorlijke gift aan de stichting doet. Het resultaat is dat MAN met meer dan 50% eigen inkomsten ruim voldoet aan de norm van 21,5% voor podiuminstellingen. De gewenste toename met 1% per jaar, beschouwt het bestuur als overkomelijk (en gewenst).

Maatschappelijk ondernemen en publieksbereik.

Gezien de aard van haar doelstellingen is het voor de stichting moeilijk om over een breed front mensen bij haar activiteiten te betrekken. Oude en nieuwe kamermuziek is haast per definitie geen culturelement waar brede lagen van de bevolking op af komen. Toch mag ze, zeker in een universiteitstad, niet ontbreken. MAN kent talrijke vrijwilligers, die ook concertbezoekers zijn en die proberen de naamsbekendheid van de stichting te vergroten en haar programmering onder de aandacht van de burgers te brengen. Het hiervoor genoemde doel om de relatie met de universiteit te versterken, moet ook in dit kader worden gezien.

MAN beschikt daarnaast over een zeer eenvoudig en overzichtelijk model van financiële verslaglegging (zie bijlage). Ze is graag bereid om dit model aan vergelijkbare organisaties, die op dit terrein nog een ontwikkeling doormaken, ter beschikking te stellen. Dat geldt ook voor de bureau ruimte die door de stichting wordt gehuurd van de Lutherse Kerk in de Hadtingestraat.

MAN heeft in de afgelopen periode gebruik gemaakt van de diensten van een (oud) Gronings ondernemer bij het opstellen van een marketing- en communicatieplan. Dat heeft o.a. geleid tot de eerder genoemde activiteiten en zal in de komende periode verder worden uitgevoerd. Uiteraard kan dit plan desgewenst worden verstrekt.

Tenslotte moet in dit kader worden vermeld dat de stichting met de Oosterpoort afspraken heeft gemaakt over de programmering van kamermu

ziek en met museum de Buitenplaats over gemeenschappelijk te organiseren extra concerten. Als ensembles of solisten b.v. op twee opeenvolgende dagen in het noorden kunnen optreden, kan dat gunstige effecten hebben op het honorarium dat in rekening wordt gebracht. Tegen die achtergrond in de afgelopen jaren geprobeerd door MAN georganiseerde concerten ook elders te laten uitvoeren. Pogingen om hierover afspraken te maken met (de schouwburgen) in Leeuwarden, Hoogeveen en Emmen hebben echter tot nu toe geen resultaat opgeleverd.

Recent is er wel een goede samenwerking ontstaan met twee landelijke podia, stichting Musica Antica da Camera in Den Haag en stichting Kasteelconcerten in Zutphen. Door gezamenlijke inkoop van (buitenlandse) ensembles zijn inderdaad aanzienlijke besparingen mogelijk en wordt het mogelijk om bijzondere gezelschappen toch in het Noorden te laten optreden.

Het bestuur stelt zich voor om in de komende periode, indachtig het onder 9.4 in de Kadernota gestelde, na te gaan of samenwerking met omliggende steden in de provincie Groningen mogelijk meer perspectief biedt.

Slot.

De Musica Antiqua Nova is zich ervan bewust een kleine speler te zijn in het totale cultuuraanbod in de stad. Ze acht zichzelf niettemin een belangrijke partij, niet alleen in de niche die ze bedient, maar ook voor het aanbod als geheel. Ze is namelijk in staat (gebleken) topkunstenaars naar Groningen te halen voor een 'vriendenprijs' en aldus een bijdrage te leveren aan de doelstelling om die stad tot de top 5 culturele steden van Nederland te laten behoren.